

ANKENÆVNET PÅ ENERGIMRÅDET

Afgørelse

Sag: FORCE-25/07857

Sagsbehandler:
/SHC

Forbruger:

Sekretariat:
**KONKURRENCE- OG
FORBRUGERSTYRELSEN**

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Selskab:

Odsherred Varme A/S
CVR-nummer 3420 3563
Hovedgaden 39
4571 Grevinge

Tlf. 4171 5000
CVR 2845 8185
EAN 5798000018020

post@energianke.dk

Klageemner:

Nævnets kompetence – Prisstigning på
fjernvarme – Aftalefortolkning – Udtrædel-
sesgodtgørelse

**Nævnets
sammensætning:**

Formand
Poul Gorm Nielsen

Udpeget af Forbrugerrådet Tænk
Christian Sand
Birthe Abildgaard Nielsen

Udpeget af Dansk Fjernvarme
Carl Hellmers
Morten Skov

Afgørelse

Selskabet, Odsherred Varme A/S, skal anerkende, at forbrugerne, [REDACTED], har ret til at træde vederlagsfrit tilbage fra en aftale med selskabet om fjernvarmelevering til adressen [REDACTED], og selskabet skal derfor fritage forbrugerne for betaling af udtrædelsesgodtgørelse.

Selskabet betaler senest 30 dage efter fakturadato sagsomkostninger på 8.500 kr. inkl. moms til nævnet.

Klagegebyret på 160 kr. inkl. moms tilbagebetales af nævnet til forbrugerne.

Sagsresumé

Sagen drejer sig om, at selskabet har indført en stigning i sine varmepriser, og om forbrugerne har ret til at hæve sin aftale med selskabet om tilmelding til fjernvarmelevering vedrørende adressen [REDACTED] (herefter benævnt forbrugsadressen), og dermed blive fritaget for sine betalingsforpligtelser til selskabet, herunder udtrædelsesgodtgørelse.

Den 30. juni 2022 underskrev forbrugerne en aftale med selskabet om tilslutning og levering af fjernvarme til forbrugsadressen. Det fremgik af aftalen, at forbrugerne ved sin underskrift var indforstået med de beskrevne forhold i blandt andet de almindelige bestemmelser, som var tilgængelige på selskabets hjemmeside. Det fremgik endvidere af aftalen, at den kunne opsiges efter fem måneder med en måneds varsel.

Den 4. oktober 2023 blev forbrugsadressen tilsluttet fjernvarmenettet.

Den 25. oktober 2024 blev selskabet taget under rekonstruktionsbehandling.

Den 25. februar 2025 varslede selskabet forbrugerne om, at der ville ske en stigning i varmeprisen i 2025. I varslet fremgik det, at varmeprisen i 2025 sammenlignet med 2024 ville stige med 68 procent for en bolig uden lejeunit og med 76 procent for en bolig med lejeunit. Det fremgik endvidere af varslet, at prisstigningen trådte i kraft pr. 1. juni 2025, og at prisstigningen konkret bestod i følgende sammenlignet med de nuværende priser:

- Nuværende varmepris
 - Årligt abonnement: 975 kr.
 - Effektbidrag pr. m²: 28 kr.
 - Variabelt forbrug: 0,60 kr./kWh
 - Årlig leje af unit: 750 kr.
- Ny varmepris
 - Årligt abonnement: 2.250 kr.
 - Effektbidrag pr. m²: 70 kr.
 - Variabelt forbrug: 0,81 kr./kWh
 - Årlig leje af unit: 2.500 kr.

Det fremgik videre af varslet, at forbrugere, der ønskede at udtræde, skulle betale udtrædelsesgodtgørelse. Det fremgik i den forbindelse, at udtrædelsesgodtgørelsen blev beregnet på baggrund af selskabets samlede anlægsudgifter med fradrag af afskrivninger i henhold til selskabet seneste regnskab og det samlede areal for tilsluttede ejendomme. Baseret på regnskabet for 2024¹ betød det, at udtrædelsesgodtgørelsen p.t. var på 1.632,50 kr. pr. m2 inkl. moms. Det fremgik endelig af varslet, at den enkelte forbrugers udtrædelsesgodtgørelse blev beregnet ved at gange ejendommens areal med satsen pr. m2. For en standardbolig på 130 m2 udgjorde udtrædelsesgodtgørelsen følgende:

- $130 \text{ m}^2 * 1.632,50 \text{ kr. pr. m}^2 = 212.225 \text{ kr. inkl. moms.}$

Ved e-mail af 7. marts 2025 til selskabet klagede forbrugerne over den af selskabet varslede prisstigning og selskabets angivelse af udtrædelsesvilkår.

Den 1. juli 2025 stadfæstede Retten i Holbæk (Skifteretten) et rekonstruktionsforslag for selskabet, hvorefter rekonstruktionsbehandlingen ophørte.

Den 13. august 2025 klagede forbrugerne til Ankenævnet på Energiområdet.

---0---

Selskabet har under sagens behandling i nævnet oplyst, at der ikke er en aktuell civilretlig tvist, hvorfor klagen skal afvises efter § 2, stk. 1, i nævnets vedtægter.

Selskabet har endvidere oplyst, at det hører under Forsyningstilsynets kompetence at vurdere, om selskabets priser og betingelser er i overensstemmelse med varmforsyningsloven, jf. varmforsyningslovens § 21, stk. 4, hvorfor nævnet ikke har kompetence, jf. § 4 i nævnets vedtægter.

Selskabet har videre oplyst, at hvis forbrugerne havde valgt at udtræde af den kollektive varmforsyning pr. 31. december 2025, kunne udtrædelsesgodtgørelsen beregnes til 405.969,2 kr., men at forbrugerne ikke har valgt at udtræde af selskabet på nuværende tidspunkt, hvorfor forbrugerne derfor ikke er opkrævet udtrædelsesgodtgørelse.

Forbrugerne har hertil oplyst, at de ønsker at udtræde af selskabet, men at de ikke mener, at selskabet er berettiget til at opkræve en udtrædelsesgodtgørelse af dem.

¹ Følgende fremgik af varslingen vedrørende regnskabet for 2024:

"Den aktuelle rekonstruktionsbehandling af Odsherred Varme A/S giver usikkerhed i forhold til regnskabsaflæggelsen 2024. På den baggrund er grundlaget for beregning af udtrædelsesgodtgørelsen ikke endeligt opgjort. Det oplyste beregningsgrundlag er således foreløbigt og med forbehold for senere ændringer."

Nævnet har under sagens behandling indhentet selskabets leveringsbestemmelser hos Forsyningstilsynet, der var anmeldte og gældende i perioden 30. juni 2022 og til dato. Følgende fremgår af punkt 2.18 i selskabets almindelige bestemmelser vedrørende udtrædelsesvilkår:²

"2.18 Udtrædelsesvilkår

På udtrædelsestidspunktet har EJEREN pligt til at betale:

[...]

e) En godtgørelse for udtrædelse. Godtgørelsen opgøres på opsigelsestidspunktet på grundlag af den senest anmeldte priseftersvisning til Energitilsynet. Godtgørelsen beregnes som den udtrædendes EJERS andel af VARMEFORSYNINGENS samlede anlægsudgifter med fradrag af de afskrivninger, der har været indregnet i priserne.

Den udtrædendes EJERS andel af VARMEFORSYNINGENS anlægsudgifter, med fradrag af foretagne afskrivninger, beregnes på grundlag af en af følgende fordelingsmetoder: 1. Den udtrædende EJERS andel af VARMEFORSYNINGENS samlede registrerede tilslutningsværdi eller 2. det afgiftspligtige areal eller 3. rumfang mv. i regnskabsåret inden opsigelsen."

Forsyningstilsynet har den 16. februar 2026 truffet afgørelse om, at omkostninger knyttet til selskabets udvidelse af fjernvarmeområdet i perioden 2021-2025 ikke fuldt ud kan indregnes i varmeprisen.

Forsyningstilsynet har den 9. juni 2026 tilbagekaldt sin afgørelse af 16. februar 2026 og erstattet den med afgørelse af 9. juni 2026. Det fremgår af afgørelsen, at omkostninger knyttet til selskabets udvidelse af fjernvarmeområdet i perioden 2021-2025 ikke fuldt ud kan indregnes i varmeprisen.

Følgende fremgår endvidere af Forsyningstilsynets afgørelse:

"at Odsherred Varme A/S' afskrivningsgrundlag per ultimo 2025 fastsættes til 224.428.489 kr., idet selskabets anlægssum og gældskapacitet skal være identisk med dette afskrivningsgrundlag, at Odsherred Varme A/S' årlige samlede indregningsberettigede omkostninger (herefter kaldet "omkostningsbase") per ultimo 2025 som følge af det nævnte afskrivningsgrundlag fastsættes til 38.605.277 kr., hvortil der i tillæg kan indregnes omkostninger som tab op til i alt 38.605.277 kr. svarende til en andel af de ikke-idriftsatte aktiviteter med en årlig priseffekt på maksimalt 5 pct. over maksimalt 20 år, og at Odsherred Varme A/S senest 6 uger efter afgørelsen skal anmelde en varmepris, der baseres på en omkostningsbase på 38.605.277 kr. tillagt andelen af

² De pågældende leveringsbestemmelser er anmeldt til Forsyningstilsynet den 6. juni 2019. Den 28. december 2025 har selskabet anmeldt nye leveringsbestemmelser med enslydende indhold.

tabet fra de ikkeidrifftsatte aktiviteter, idet eventuel opkrævet overdækning herved skal tilbageføres.”

Nævnets vurdering

Ved nævnets vurdering af sagen har nævnsmedlemmerne været bekendt med alle dokumenter i sagen.

Nævnets kompetence

Det fremgår af sagen, at selskabet bestrider, at der foreligger en aktuel civilretlig tvist, hvorfor klagen skal afvises efter § 2, stk. 1, i nævnets vedtægter, og at det hører under Forsyningstilsynets kompetence at vurdere, om selskabets priser og betingelser er i overensstemmelse med varmemforsyningsloven, jf. varmemforsyningslovens § 21, stk. 4, hvorfor nævnet ikke har kompetence, jf. § 4 i nævnets vedtægter.

Det fremgår endvidere af sagen, at forbrugerne til nævnet oplyser, at de ønsker at udtræde af selskabet, men at de ikke mener, at selskabet er berettiget til at opkræve en udtrædelsesgodtgørelse af dem.

Følgende fremgår af henholdsvis § 2, stk. 1, og § 4 i nævnets vedtægter om nævnets kompetenceområde:

”§ 2. Ankenævnet behandler civilretlige klager fra forbrugere mod energivirksomheder, som er etableret i Danmark, vedrørende forbrugerftaler om køb og levering af elektricitet, gas og fjernvarme samt andre varer og tjenesteydelser i forbindelse hermed.

[...]

§ 4. Klager, hvis behandling i henhold til lovgivningen er henlagt til offentlige myndigheder eller andre tvistløsningsorganer, falder uden for ankenævnets kompetence.”

Nævnet finder, at der foreligger en aktuel civilretlig tvist mellem forbrugerne og selskabet, da forbrugerne ønsker at udtræde, og idet forbrugerne ikke vil betale udtrædelsesgodtgørelse som oplyst af selskabet.

Nævnet finder derfor ikke grundlag for at afvise at behandle klagen med henvisning til § 2, stk. 1, i nævnets vedtægter.

Nævnet finder endvidere, at det ligger inden for nævnets kompetenceområde at tage stilling til fjernvarmeselskabers opkrævning af udtrædelsesgodtgørelse hos de enkelte forbrugere, og nævnet finder derfor ikke grundlag for at afvise at behandle klagen med henvisning § 4 i nævnets vedtægter.

Nævnet har derfor kompetence til at behandle klagen.

Nævnet bemærker, at det ikke har kompetence til at vurdere, hvorvidt selskabers priser, der er anmeldt til Forsyningstilsynet, er rimelige, idet vurderingen af anmeldte prisers rimelighed er henlagt til Forsyningstilsynet efter varmemforsyningslovens § 21, stk. 4. Nævnet har derfor ikke kompetence til at vurdere rimeligheden i selskabets prissætning, jf. vedtægternes § 4.

Krav om udtrædelse – Aftalevilkår om udtrædelsesgodtgørelse

Det fremgår af sagen, at forbrugerne den 30. juni 2022 underskriver en kontrakt med selskabet om tilslutning og levering af fjernvarme til forbrugsadressen.

Det fremgår blandt andet af den fremlagte kontrakt, at den kan opsiges efter fem måneder med en måneds varsel. Det fremgår endvidere af kontrakten, at forbrugerne ved sin underskrift er indforstået med de beskrevne forhold i blandt andet de almindelige bestemmelser, som er tilgængelige på selskabets hjemmeside.

Det fremgår af punkt 2.18, litra e, i selskabets almindelige bestemmelser, at ejeren på udtrædelsestidspunktet har pligt til at betale en godtgørelse for udtrædelse. Godtgørelsen opgøres på opsigelsestidspunktet på grundlag af den senest anmeldte prisen til Energitilsynet (Forsyningstilsynet), og den beregnes som den udtrædendes andel af selskabets samlede anlægsudgifter med fradrag af de afskrivninger, der har været indregnet i priserne. Andelen beregnes på grundlag af den udtrædendes andel af selskabets samlede registrerede tilslutningsværdi, det afgiftspligtige areal eller rumfang med videre i regnskabsåret inden opsigelsen.

Følgende fremgår af aftalelovens §§ 36 og 38c om muligheden for at ændre eller tilsidesætte en aftale:

”§ 36

En aftale kan ændres eller tilsidesættes helt eller delvis, hvis det vil være urimeligt eller i strid med redelig handlemåde at gøre den gældende. Det samme gælder andre retshandler.

Stk. 2. Ved afgørelsen efter stk. 1 tages hensyn til forholdene ved aftalens indgåelse, aftalens indhold og senere indtrufne omstændigheder.

[...]

§ 38c

Ved forbrugeraftaler gælder § 36, stk. 1. Såfremt det vil være stridende mod hederlig forretningsskik og bevirke en betydelig skævhed i parternes rettigheder og forpligtelser til skade for forbrugeren at gøre et aftalevilkår gældende, gælder de i § 36, stk. 1, nævnte retsvirkninger også, idet forbrugeren dog i så fald kan kræve, at den øvrige del af aftalen skal gælde uden ændringer, hvis dette er muligt.

Stk. 2. Hvis et aftalevilkår, som er omfattet af stk. 1, 2. pkt., ikke har været genstand for individuel forhandling, kan vilkåret dog ikke ændres eller tilsidesættes delvis, men skal tilsidesættes helt.

Stk. 3. Ved forbrugeraftaler gælder § 36, stk. 2, med den ændring, at der ikke ved bedømmelsen af de forhold og omstændigheder, som er nævnt i § 36, stk. 2, herunder vilkår i andre aftaler, som hænger sammen med den pågældende aftale kan tages hensyn til senere indtrufne omstændigheder til skade for forbrugeren med den virkning, at aftalen ikke kan tilsidesættes eller ændres."

Nævnet konstaterer, at afskrivningsgrundlaget har ændret sig på baggrund af Forsyningstilsynets afgørelse af 9. juni 2026.

Nævnet har på baggrund heraf foretaget en beregning af, hvad det ville koste, hvis forbrugerne havde valgt at udtræde af den kollektive varmemforsyning pr. 31. december 2025. Afskrivningsgrundlaget pr. ultimo 2025 på 224.428.489 kr. divideret med den tilsluttede effekt pr. 2025 på 420.156 m² giver en udtrædelsespris på 534,16 kr. pr. m² ekskl. moms (667,70 kr. pr m² inkl. moms).

Udtrædelsesgodtgørelsen i nærværende sag kan herefter beregnes til boligens areal (494 m²) x 667,70 kr. inkl. moms = 329.843,80 kr. inkl. moms.

Et flertal på tre nævnsmedlemmer (Poul Gorm Nielsen, Carl Hellmers og Mortens Skov) finder, at det må anses for en væsentlig oplysning for forbrugerne, hvor meget det koster at udtræde af selskabet, og at vilkåret om udtrædelsesgodtgørelse kan være byrdefuldt, idet udtrædelsesgodtgørelsen efter omstændighederne kan udgøre betydelige summer afhængig af økonomien i selskabet. Dette er eksempelvis tilfældet i nærværende sag, idet forbrugernes udtrædelsesgodtgørelse kan beregnes til 329.843,80 kr., hvis forbrugerne havde valgt at udtræde af selskabet pr. 31. december 2025.

Et mindretal på to nævnsmedlemmer (Christian Sand og Birthe Abildgaard Nielsen) finder ligesom flertallet, at det må anses for en væsentlig oplysning for forbrugerne, hvor meget det koster at udtræde, og mindretallet finder endvidere, at vilkåret om udtrædelsesgodtgørelse er byrdefuldt, idet udtrædelsesgodtgørelsen efter omstændighederne kan stige til betydelige summer afhængig af økonomien i selskabet.

Et samlet nævn finder derfor, at selskabets krav om udtrædelsesgodtgørelse udgør et væsentligt og byrdefuldt aftalevilkår, og efter dansk retspraksis skal et sådant vilkår fremhæves særligt over for forbrugere ved aftaleindgåelsen for at kunne gøres gældende.

Nævnet bemærker, at det fremgår af selve kontrakten, at den kan opsiges efter fem måneder med en måneds varsel, men at selskabet ikke i den

forbindelse har oplyst om vilkårene for udtrædelse, idet vilkårene alene fremgår af punk 2.18, litra e, i selskabets almindelige bestemmelser, som forbrugerne henvises til selv at tilgå på selskabets hjemmeside.

Nævnet finder, at selskabet i selve aftalen skulle have givet forbrugerne tydelige oplysninger om vilkårene for udtrædelse, herunder betaling af udtrædelsesgodtgørelse, og hvordan godtgørelsen beregnes. Nævnet finder i den forbindelse, at selskabet havde særlig anledning til at give oplysningerne om udtrædelsesvilkår i forbindelse med oplysningerne om bindingsperiode og opsigelsesvarsel.

Nævnet finder på den baggrund, at vilkåret om forbrugernes betaling af udtrædelsesgodtgørelse ikke er tilstrækkeligt fremhævet over for forbrugerne forud for aftaleindgåelsen, idet der i denne sag er tale om et væsentligt og byrdefuldt aftalevilkår.

Nævnet finder herefter, at det vil være urimeligt at opretholde aftalevilkåret om udtrædelsesgodtgørelse, og at det derfor skal tilsidesættes helt, jf. aftalelovens, jf. § 38 c, stk. 1 og 2, jf. § 36, stk. 1. Nævnet bemærker, at der ikke kan tages hensyn til senere indtrufne omstændigheder til skade for forbrugerne, der bevirker, at aftalen eller vilkåret ikke kan tilsidesættes eller ændres, jf. aftalelovens § 38 c, stk. 3.

Det er derfor nævnets vurdering, at forbrugerne på denne baggrund har ret til at træde vederlagsfrit tilbage fra aftalen med selskabet, og selskabet skal således anerkende, at forbrugerne skal fritages for betaling af udtrædelsesgodtgørelse.

Sagsomkostninger og klagegebyr

Følgende fremgår af § 26, stk. 1 og stk. 2, nr. 1, og § 27, stk. 1 og 2, i nævnets vedtægter om gebyrer og omkostninger:

”§ 26. En forbruger skal betale et klagegebyr på 160 kr. inkl. moms.

Stk. 2. Klagegebyret skal tilbagebetales til forbrugeren, hvis

1) forbrugeren får medhold i klagen,

[...]

§ 27. En energivirksomhed skal betale et beløb til ankenævnet for behandling af sagen, hvis

1) forbrugeren får medhold i sin klage, eller

2) sagen forliges til forbrugers fordel.

Stk. 2. Beløbene fastsættes som standardbeløb. Beløbet efter stk. 1, nr. 1, udgør 8.500 kr. inkl. moms, og beløbet efter stk. 1, nr. 2, udgør 3.800 kr. inkl. moms.”

Nævnet har givet forbrugerne medhold i klagen, jf. ovenfor, og selskabet skal derfor betale sagsomkostninger til nævnet, jf. § 27, stk. 1, i nævnets vedtægter. Beløbet udgør 8.500 kr. inkl. moms, jf. vedtægternes § 27, stk. 2.

Beløbet betales senest 30 dage efter den dato, der er anført på den faktura, som Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen udsender på nævnets vegne. Ved betaling efter forfaldsdagen, jf. rentelovens § 3, stk. 1, forrentes beløbet efter rentelovens § 5, stk. 1.

Klagegebyret på 160 kr. inkl. moms tilbagebetales af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen på nævnets vegne ved overførsel til den bankkonto, som forbrugerne har anvist, jf. § 26, stk. 2, i nævnets vedtægter.

Ankenævnet på Energiområdet, den 2. juli 2026.

Poul Gorm Nielsen
Formand for nævnet

/

Sara Hedegaard
Christensen
Sagsbehandler